

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů – Praha, z. s. – zal. 1922

Věstník**č. 255****15. 8. 2024**

1. Úvod

Stěžejní událostí Spolku je každoroční jarní výstava, letos byla v pořadí již 57. Příprava a průběh výstavy proběhl pod taktovkou Daniela Haisela.

Výstava byla zahájena na vernisáži 6. 6. 2024, kam jsme pozvali ty, kteří se účastnili přípravy výstavy, vystavovatele a rovněž ve velké míře naše členy, kteří jsou členy Spolku 50 a více let. Po zahajovacím ceremoniálu promluvila paní Yvonna Fričová, která se k 80. výročí úmrtí zamyslela nad životem A.V. Friče, krátce připomněla jeho život a rovněž se zaměřila na jeho vztah ke Spolku pěstitelů kaktusů v Praze. K této události byla připravena malá výstavka o jeho životě, doplněná řadou velkoformátových fotografií z dílny A.V. Friče z jeho sbírky i přírodních nalezišť a také výstavka rostlin, které mají něco společného s A.V. Fričem (nález, popis, původ, jméno.). Do této expozice přispěl rostlinami ze sbírky Botanické zahrady T. Procházka, a dále L. Berka a J. Bohata. J. Vařečka vystavoval fričovského kaktusového starce *Gymnocalycium saglionis*, který pochází přímo z jeho sběrů, odhadovaný věk cca 130 let. Při této příležitosti J. Vařečka předal semenáček z této rostliny našemu nejmladšímu členovi V. Jarošovi, aby pokračoval v udržení této genetické linie a někdy v budoucnosti ho třeba předal dalšímu následovníkovi.

Součástí vernisáže bylo předání dárku Karlu Halbichovi k jeho 70. narozeninám. Bohužel čas mu nedopřál, aby si ho užil více.

Na závěr oficiální části jsme slavnostně předali pamětní obrázek našim členům, kteří jsou členy Spolku padesát a více let. Stav roků byl vzat k ukončenému roku 2023. Z pozvaných se dostavila cca 1/3, bylo pro mne velké potěšení se potkat pro mne se známými jmény (z evidencí Spolku) a ztotožnit je s reálnými živými kaktusáři. Všem přeji pevné zdraví, životní optimismus a radost z kaktusového potěšení. Jak jsem na vernisáži zúčastněně motivoval – nezapomeňte, čeká na vás kartička k 70. letům členství.

Naším nejdéle “sloužícím“ členem je pan Vladimír Šaroun, členem Spolku je již 64 let.

Osobně děkuji všem, kteří se jakoukoli měrou podíleli na přípravě, zajištění a průběhu výstavy.

Letos jsme prodali 3685 vstupenek, (po přepočtu hromadného a rodinného vstupného) výstavu navštívilo 3856 návštěvníků. Součástí výstav byla i komentovaná prohlídka výstavy, kterou jsme nabídli základním a středním školám z okolí. Nabídku využila jen jediná z oslovených. Prohlídku zajistili J. Šnicer a D. Haisel.

Fotografie najdete na našich stránkách.

L. Berka

Součástí vernisáže bylo představení jednotlivých výstavních kolekcí, které provedl Daniel Haisel. Ten vás v následujících řádcích seznámí s některými výstavními kolekcemi:

Do letošní jarní výstavy přispělo celkem 36 vystavovatelů, z toho 21 soliterními rostlinami a 15 větší expozicí 1 m² a více. Jednalo se vesměs o vzrostlé a některé i kvetoucí exponáty kaktusů i „ostatních sukulentů“, na své si tak jistě přišel každý milovník těchto rostlin.

U příležitosti svých sedmdesátin připravil krásnou expozici ve tvaru sukulentní pyramidy K. Halbich. Představil nám řadu zajímavých rostlin ze své sbírky, zmínil bych například více než půlmetrový *Cephalocereus senilis*, *Astrophyta*, *Leuchtenbergie*, *Ferocactusy*, *Lophophory*, *Echeverie*, *Pachypodium* a na vrcholu pyramidy trůnila nádherná *Portulacaria afra*.

Několik vystavovatelů se specializovala na jediný rod. P. Heřtus představil rozsáhlou sbírku Matucan, J. Hušner skvěle vybarvené Lithopsy a J. Jirovský Coryphanthy, tvrdě pěstované rostliny, z nichž většina vidí vodu jen 2x ročně. Ale během výstavy jich hodně vykvetlo. J. Vařečka představil dokonce několik desítek exponátů pouze jediného druhu – *Gymnocalycium spegazzinii*, ale každá rostlina byla jiná. Mohli jsme obdivovat obrovskou variabilitu v barvě, tvaru a délce ostnů i v barvě pokožky.

Řada vystavovatelů prezentovala profil své sbírky. Jednalo se například o staré exempláře G. Brejníka, o severoamerické kaktusy J. Fejřara (*Ferocactus* a další), V. Myšáka (*Ariocarpus*, *Astrophytum*, *Mammillaria*) nebo jihoamerické kaktusy L. Berky (*Parodia*, *Gymnocalycium*).

Quaiser se zaměřil na mrazuvzdorné rostlin, tentokrát kromě tradičních *Echinocereusů* přidal i *Delospermy*. V době rostoucích cen energií jistě perspektivní okruh rostlin.

Poprvé se výstavy zúčastnil J. Šnicer, představil nádherně rostlé kaktusy, zčásti kvetoucí, původem od známého kaktusáře M. Naxery.

Dalším z nováčků – vystavovatelů byl P. Batal. Představil působivé sukulentní misky. Keramické misky jsou jeho vlastní výroby a byly k dispozici i v prodejní části – ať již samostatné nebo osázené.

Obdivovatele „ostatních sukulentů“ jistě potěšila krásná expozice P. Pavelky „Sukulentní bonsaje“. Představil mexickou *Bursera fagaroides* a jihoamerické zástupce rodů *Adansonia*, *Commiphora* a *Operculicarya*.

Velice poučná byla expozice E. Chvosty ze SOŠ Jarov věnovaná přírodním mikrobiotopům. V malých miskách byly prezentovány zmenšené napodobeniny přírody více než desítky regionů z Afriky a Ameriky, které zobrazovaly nejen rostlinnou pospolitost daných oblastí, ale i nerosty a horniny v těchto oblastech se vyskytující.

Samozřejmě nesmím zapomenout na tradiční expozici kvetoucích kaktusů připravenou T. Procházkou z rostlin ze sbírky Botanické zahrady PŘF UK, která byla tentokrát obohacena i o rostliny s plody.

D. Haisel

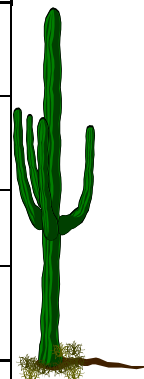
2. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.45 hod.

Termínový kalendář na rok 2024					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Srpen	29. 8.				
Září	Podzimní výstava 5.9. - 15.9.2024				
		5.9.	19.9.	19.9.	Jakub Starosta - Jak jsem seděl na Kubě (cesta za kubánskými kaktusy 2023)
Říjen	3.10.	3.10.	17.10.	17.10.	Zdeněk Jiruše – Pěstitelsky atraktivní kaktusy Peru
Listopad	7.11.	7.11.	21.11.	21.11.	Jaroslav Záhora - Novinky v rodě <i>Echinofossulocactus</i>
Prosinec	5.12.	5.12.	19.12.	19.12.	Tradiční vánoční schůze – kvíz, spolkový program

2.1 časopis Kaktusy Special 1 – Jan Hadrava – Kaktusy kanadských Velkých plání

Vydavatel časopisu Kaktusy se velmi omlouvá za nedopatření, při kterém bylo prvním 350 pražským členům zabalena německá verze Speciálu 1/2024. Nedopatření vzniklo špatným označením jazykové mutace v tiskárně. S tímto věstníkem by měl každý „postižený“ obdržet českou verzi. Německou verzi si prosím ponechte, není ji třeba vracet.

Pokud by došlo opět k chybě a Speciál byste neobdrželi, ozvěte se prosím na berka.frailea@seznam.cz.

L. Berka

2.2 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny. Aktuální stav literatury a DVD je k dispozici na webových stránkách Spolku: <http://www.spks.cz/knihovna.html>

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každý první čtvrtek v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a třetí čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku vám vypálíme na DVD nebo přepošleme v elektronické podobě.

3. CO BYLO

3.1 Radka Matulová - Jižní Afrika extra brut – suché pahorky jihoafrické – 16.5. 2024

Na přednášku jsem byl velmi zvědavý, Radka Matulová – předsedkyně Sekce pěstitelů sukulentů, se dlouhou dobu bránila přednášet, konečně se to povedlo.

Přednáška nám měla ukázat jižní Afriku, jak si ji asi každý obyčejný smrtelník představuje, suchou a vyprahlou. A také, že ano. Výprava se uskutečnila v roce 2019, celkem se jí účastnili čtyři cestovatelé - Radka, Jirka Maule, Jiří Hadamovský a Tomáš Procházka. Trasa byla naplánovaná od Cape Town po pobřeží na sever až k řece Holgat a k Orange River a zase zpět na jih. Co jsme viděli? Uschlou vegetaci, vše zalezlé, písek, kamení a mezitím, když se dobře hledalo, tak sukulenty. Místy i trochu zapršelo, tak vypadaly, že jim to sucho připadá normální. Výprava navštívila Richtersveld, kde již skoro 7 let nepršelo (jen mlha od moře), analogie chilského výletu J. Bohaty, v jedné z předcházejících přednášek. Navštívili několik národních parků, např. Goegap Nature Reserve, Namaqua National Park, Richtersveld National Park. Viděli jsme přehršel jihoafrických sukulentů v různých stádiích schnutí, jen namátkou uvádím některé rody: *Crassula*, *Andromischus*, *Ceropegia*, *Conophytum*, *Tylecodon*, *Haworthia*, a dále bych asi vyjmenoval celý slovník „jihoafričanů“. Bylo to nesmírně zajímavé, porovnání přírodních o život bojujících rostlin se skleníkovými květinami, které známe ze sbírek. O příhody nebylo nouze – různé druhy ubytování, proražené pneumatiky a hlavně lidé. Nesmím zapomenout na ostatní: brouci, sarančata, ještěrky, agamy, želva, ptáci (bulbul, strnad, vrána, lejsek, kormorán, břehule, drop, stepokur, snovač). Ba i antilopy byly (Oryx – přimorožec jihoafrický).

Doufám, že budě nějaké příští pokračování.

Lubomír Berka

4. Co bude

4.1 Pozimní výstava 5.9. – 15.9. 2024

Ve dnech 5. září až 15. září proběhne v Botanické zahradě přírodovědecké fakulty UK Praha 2 Na Slupi 16, v horním skleníku **Podzimní výstava kaktusů a sukulentů**. Otevřeno bude od 10 do 17 hodin, pokladna se zavírá v 16:30 hodin. Poslední den 15. září bude otevřeno jen do 12:00 hodin.

Příprava výstavy od úterý 3.9. (cca 8:30), návoz rostlin úterý 3.9. odpoledne a středa 4.9. dopoledne.

Předem prosíme naše členy, aby se zapojili do přípravy, případné propagace výstavy. Vedoucím výstavy je Daniel Haisel.

Případné dotazy k výstavě posílejte na e-mail vystavy@spks.cz, tel: 728 084 301.

Bude k vidění výstavní expozice kaktusů a sukulentů. Výstava bude mít i prodejní část: semenáče kaktusů a sukulentů, pěstební pomůcky, literatura, substráty a květináče.

Daniel Haisel

5. RŮZNÉ

5.1 Karel Halbich (1954 –2024)

V závěru letošní výstavy náhle zemřel dlouholetý člen výboru Karel Halbich. Při vernisáži výstavy jsme mu popřáli k životnímu jubileu a popřáli mu dlouhého zdraví, „člověk mívá, Pánbůh mění ...“

První kaktus dostal již v roce 1971, intenzivněji se jim věnoval od první poloviny 80. let. Mezi jeho nejoblíbenější kaktusy patřily mexické rostliny a „ostatní sukulenty“, byl znamenitým pěstitelem sukulentních bonsajů. Pro letošní výstavu připravil zajímavou expozici sukulentní pyramidy, jejího konce se však již nedočkal. Aktivně se podílel na činnosti pražského Spolku, byl dlouholetým členem výboru, spolehlivě vykonával vše, co bylo potřeba. Ale jeho hlavním přínosem bylo více než třicetileté organizování výstav kaktusů, které významně pomohlo k propagaci kaktusářství mezi českou veřejností. Do posledních chvil své zkušenosti ochotně předával svým následovníkům.

Daniel Haisel

Několika vzpomínkami bychom vám ho chtěli přiblížit:

Karel Halbich vzpomínka.

Začnu trochu netradičně, z druhého konce. Karel a jeho profese elektrikáře. Co slíbil, to vždy splnil! Karel nám udělal na obou našich provozovnách, jak v Sibřině, tak v Pískové Lhotě ohromné množství práce. Jak naše domy, tak skleníky vždy potřebovaly něco inovovat nebo od základu udělat, byl to zkrátka náš dvorní elektrikář. Vždy si věděl rady, mnoho činností, včetně obstarání materiálu jsme nechali vždy na něm a to ke stoprocentní spokojenosti. V tomto oboru se choval vždy jako velký profesionál!! Celé osvětlení v novém domě v Pískové Lhotě je jeho práce a to vždy těmi nejúspěšnějšími metodami.

S tím souvisí trochu i jeho kaktusářská činnost. Vždy si od nás odvezl mnoho rostlin, včetně nových květináčů a misek, které vkusně osadil a s velkým úspěchem je nabízel na našich spolkových výstavách. Bylo až neuvěřitelné, co byl schopen z obyčejných rostlin udělat. Zvláště si liboval ve skupině sukulentních bonsajů. V jejich prodeji neměl v klubu konkurenci. Jelikož jsem členem pražského klubu více než 53 let, byl jsem zde služebně starší. Měl jsem i více profesních zkušeností, Karel si odborně nechal i poradit! Trochu jsme jen bojovali na výstavách, kde mu trochu chyběla profesionalita. Tam byl vždy dub!! Nakonec se vše vysvětlilo a výrazné přestřelky byly utlumeny /a to až do příští výstavy/. V posledních cca 5 letech už s ním byla spolupráce na velmi dobré úrovni. Tato vzpomínka ve mně zůstane navždy!!

Pavel Heřtus

Milý kamaráde Karle,

velmi jsi nás překvapil, svým náhlým odchodem v pouhých 70 letech.

Budeš nám chybět. Tvoje laskavost, vstřícnost, spolehlivost (organizování a zajištění výstav, uchování přednášek v elektronické podobě, tisk letáků a vstupenek, technické zajištění přednášek), obětavost pro Spolek a rodinu, byl jsi vždy tam, kde byla potřeba pomoci a zařídít vše pro druhé, včetně vyřešení nestandardních požadavků.

Nezapomeneme.

Jana Rácová

5.2 Propagace letošní výstavy

Pro propagaci letošní výstavy se nám podařilo dostat se do pořadu České Televize Toulavá kamera. 16. června byla odvysílána reportáž o naší výstavě kaktusů a sukulentů, reportáž byla zaměřena i na 80. výročí úmrtí A.V. Friče. V reportáži vystoupil předseda Spolku a paní Yvonna Fričovou.

Reportáž naleznete na níže uvedeném odkazu (začíná v čase 18:00).

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/224562221500023/>

Na stejné téma a ve stejném složení jsme měli možnost vystoupit v hodinovém pořadu Káva o čtvrté, který odvysílala stanice Dvojka 7. června od 16 hod.

Záznam je možné vyhledat v archivu stanice Dvojka: všechny díly pořadu/Káva o čtvrté/7. června Kaktusy – ostnatá krása.

L. Berka

5.3 Setkání Gymnofilů 2024

GYMNOFIL 2024

Klub kaktusářů Příbram pořádá **31.8.2024 od 10 hodin** setkání přátel pěstitelů kaktusů rodu *Gymnocalycium* v objektu Obecního úřadu v Hájích 39 u Příbrami. V předvečer, tj. 30.8., bude připraveno občerstvení na zahradě Petra Todorova v Hájích 6 a přivítáme, když zájemci budou o své večerní účasti informovat pořadatele předem. Přenocování bude možné pod stanem nebo pod širákem na zahradě. Zájemcům o ubytování v penzionu apod. doporučujeme rezervaci na [booking.com](https://www.booking.com) v oblasti Příbram. Během setkání bude v objektu úřadu současně podáváno i občerstvení a oběd a bude možný prodej i přebytků kaktusů.

Seznam přednášejících s jejich tématy – v abecedním pořadí:

- Václav Jakubec – Gymnokalycia mexických plání
- Václav Jiránek – Reakce rostlin rodu *Gymnocalycium* na přestěhování sbírky z Prahy (180 m n.m.) do Brd (600 m n.m.) plus několik drobností
- Milan Kúrka – Argentina
- Jiří Musil – Zkušenosti s novými materiály na při stavbě "skleníků" na pěstování kaktusů
- Rudolf Slaba – Argentina
- Petr Todorov – Vzpomínání se starými přáteli

Změna programu vyhrazena

Za pořadatele: Petr Todorov, předseda KK Příbram, tel. 604254819, e mail kppodlahy@volny.cz
Za Gymnofil Radek Čech

5.4 Pozvánka – Desáté setkání přátel sukulentů ve Skochovicích u Vraného nad Vltavou - 31.8.2024

V sobotu 31. srpna od 8 hodin proběhne desáté setkání přátel sukulentů ve Skochovicích u Vraného nad Vltavou Vltavská 324. Těší se na vás tito čtyři přednášející ve třech přednáškách ze světa i z domova: Eva Smržová, Jiří Maule, Roman Štarha a Tomáš Procházka. Nebude chybět chutná tombola a hodnotné občerstvení. No a vkusné tričko, pokud sáhnete do kapsy a oželíte babku. Na stránkách Sekce pěstitelů sukulentů najdete vyčerpávající informace přímo od Oty Melichara: [http: www. sukulenty-sps.cz](http://www.sukulenty-sps.cz)

vlaková spojení: cílová zastávka Skochovice

Na dotazy rád odpoví Melichar Ota: otakar.melichar@gmail.com

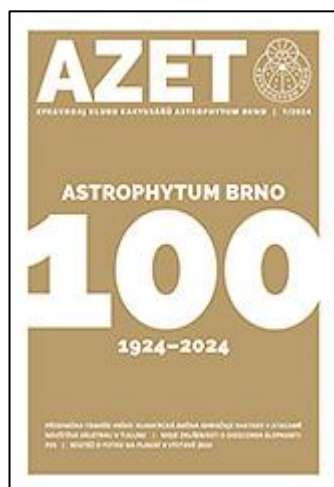

5.6 Pozvánka – Klub kaktusářů Astrophytum Brno, z. s. 1924–2024 pořádá Symposium 2024 (ku příležitosti výročí 100 založení klubu) – 12.10.2024

Brněnský Klub kaktusářů Astrophytum je druhým největším a druhým nejstarším kaktusářským spolkem u nás. V dobách „pra“ minulých existovala mezi pražským a brněnským spolkem nezdravá revnivost a soutěživost. Tato doba je již naštěstí dávno za námi. Brněnské Astrophytum je „kolébkou“ řady významných kaktusářů, z nichž se nejvíce skloňuje jméno Zdeněk Fleischer.

Brněnskému Astrophytu přejeme hodně úspěchů, mnoho mladých a aktivních členů, kteří budou udržovat a posouvat kaktusářství do dalších úspěšných let.

Ku příležitosti 100. výročí založení Astrophyta se bude konat symposium, program je více než bohatý, zveme vás.

08.00–09.00 – Prezence

09.00–09.15 - Zahájení předseda

09.15–09.45 - Stanislav Stuchlík – Historie Astrophyta

09.50–10.35 - Grzegorz Matuszewski – Méně známé Chile

10.50–11.35 - Lubomír Berka – Atlas kaktusů – setkání s kaktusy, které příliš často nepotkáváme

11.50–12.35 - Wolfgang Papsch – Chile – od Santiaga po Antofagastu

12.35–14.15 - Přestávka na oběd

14.15–15.00 - Michael Pinter – Namaqualand – poušť v květu

15.15–16.00 - Radovan Benčík – Baja California

16.15–17.00 - Andreas Hofacker – Cestování po horském deštném pralese v Brazílii

Symposium se koná 12.10.2024, Úřad městské části Brno-Líšeň, Jírova 2609/2.

Příjezd od 8.00, začátek v 9.00, parkování u restaurace Potrefená husa nebo v okolí, míst je tam dost, od vlakového nádraží tam jede tramvaj č. 8 směr Líšeň, zastávka Jírova, nadhled cca 100m od zastávky.

L. Berka

5.6 Inzerce

Zveme Vás na výstavní a prodejní Botanickou burzu v Praze!

Burza je zaměřena na prodej, výměnu rostlin a pěstitelských potřeb. uskuteční se v sobotu 28.9. 2024 v prostorách První jazykové základní školy, Horáčkova 1100, Praha 4, u stanice metra Pankrác. Pro návštěvníky bude otevřeno od 9:00 do 12:00.

Tato Botanická burza je zajímavou a jedinečnou příležitostí jak rozšířit Vaše kontakty a povědomí o Vás a pěstování kaktusů a sukulentů. Díky našim zkušenostem s organizací obdobných akcí Vám můžeme nabídnout také pomoc s registrací a propagací Vašeho zboží.

Kontakty: E-mail: info@botanickaburza.cz; www.botanickaburza.cz; tel.: 773 725 452

Příspěvky do Věstníku pošlete na adresu:

předseda SPKS: Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: predseda@spks.cz

jednatel SPKS: Jaroslav Bohata, 9. května 27, Kozojedy, 281 63, e-mail: jednatel@spks.cz

<http://www.spks.cz/>

<https://www.facebook.com/SPKSPraha.cz>

Členové s nejdelším členstvím ve Spolku					
Šaroun	Vladimír	64	Podroužek	Zdeněk	52
Soukup	Karel	62	Fořt	Jiří	52
Kašpar/Kašparová	Vladislav/Simona	62	Mařík	Jiří	52
Hnát	Lubomír	61	Koráb	Adolf	51
Kosař	Václav	59	Nová	Dagmar	51
Šedivý	Vladislav	58	Strnad	Václav	51
Hejtmánek	Vladimír	57	Malina	Miroslav	51
Putník	Jiří	57	Jiránek	Václav	51
Náprstek	Ivan	56	Pucholt	Rudolf	51
Quaiser	Alexandr	56	Holánková	Hana	51
Egide	Jaroslav	56	Vácha	Jaroslav	51
Skřivánek	Karel	56	Augustin	Václav	50
Vondra	Karel	55	Šejvl	Ladislav	50
Tomek	Ladislav	55	Fejfar/Fejfarová	Jiří/Alena	50
Šubrt	Jan	55	Buman	Jaroslav	50
Hlaváček	Václav	54	Hyan	Zdeněk	50
Ouzký	Jaroslav	54	Zítka	Martin	50
Elicer	Miroslav	53			
Mišina	Michal	53			
Hauser	Jan	53			
Potměšil	Jiří	53			
Heřtus	Pavel	53			
Švátora	Miroslav	52			
Sedláček	Tomáš	52			
Jelínek	Tomáš	52			
Muchna	Karel	52			